

Bolagsstyrningsrapport 2017

Bliwa

Bliwa Livförsäkring, ömsesidigt är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Stockholm. Att bolaget är ömsesidigt innebär att samtliga försäkringstagare är delägare. Bliwa Livförsäkring är moderbolag i en koncern med ett helägt dotterbolag, Bliwa Skadeförsäkring AB.

Regelverket

De mest väsentliga regelverken avseende bolagsstyrning för Bliwa Livförsäkring är försäkringsrörelselagen (2010:2043), lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar (föreningslagen) och de olika nivåerna av europeiska regler som följer av det så kallade solvens 2-direktivet¹ (Solvens 2). Föreningslagen innehåller associationsrättsliga regler medan försäkringsrörelselagen innehåller särregler till skydd för försäkringstagarna. Solvens 2 (inklusive försäkringsrörelselagen) omfattar dels solvens- och rapporteringsregler, dels regler kopplat till företagsstyrning. Finansinspektionen är tillsynsmyndighet över bland annat försäkringsföretag och har genom försäkringsrörelselagen rätt att utfärda föreskrifter för dessa. Finansinspektionen utfärdar i vissa delar även allmänna råd.

Till grund för styrningen i Bliwa Livförsäkring ligger även bolagsordningen, som bland annat innehåller regler om styrelsens sammansättning. Styrelsen är sammansatt enligt försäkringsrörelselagens regler om att majoriteten av styrelsen ska vara oberoende. Med oberoende avses att en person varken är anställd i bolaget, anställd eller styrelseledamot i företag som ingår i samma koncern som bolaget eller i en företagsgrupp av motsvarande slag. Bolagsordningen reglerar även Bliwa Livförsäkrings representationssystem, vilket beskrivs under avsnittet Representationssystemet.

Bliwa Livförsäkring har dessutom ett internt regelverk för företagsstyrning, i syfte att uppnå god intern styrning och kontroll. Detta består bland annat av riktlinjer för företagsstyrning, riskhantering och regelefterlevnad samt riktlinjer för försäkringsrisker, försäkringstekniska riktlinjer, riktlinjer för placering och skuldteckning samt riktlinjer för hantering av intressekonflikter och uppdragsavtal. Riktlinjer antas av Bliwa Livförsäkrings styrelse och instruktioner antas av vd. Mer information om företagsstyrningssystemet finns i Bliwas solvens- och verksamhetsrapport (SFCR) på www.bliwa.se

Bolagsstämman

Vid ordinarie bolagsstämma väljs styrelseledamöter, externrevisorer och valberedningsledamöter. Det fattas även

beslut om vilka arvoden som ska gälla för dessa uppdrag såväl som för uppdrag inom styrelsens finanskommitté och revisionsutskott. Bolagsstämman beslutar vidare om antalet fullmäktigeledamöter, fastställande av resultat- och balansräkning samt om att rörelseresultatet ska överföras till eller tas ur konsolideringsfonden. Konsolideringsfonden är en fond bestående av uppsamlade överskottsmedel. Bolagsstämman beslutar vid behov även om förändringar av bolagsordningen. Bolagsordningen reviderades senast vid bolagsstämman 2016.

REPRESENTATIONSSYSTEMET

Varje försäkringstagare i ett ömsesidigt försäkringsföretag är delägare. Enligt huvudregeln i försäkringsrörelselagen och föreningslagen har varje delägare i ett ömsesidigt försäkringsföretag rätt att delta och rösta vid bolagsstämman. Om det regleras i bolagsordningen, vilket är fallet i Bliwa Livförsäkring, kan delägarnas befogenheter på bolagsstämman istället utövas av särskilt utsedda representanter, fullmäktige. Övriga försäkringstagares rätt att närvara på bolagsstämma kan även begränsas. Bliwa Livförsäkrings fullmäktigeledamöter utses på det sätt som fastställts i bolagsordningen vilket sammanfattas nedan.

Enligt Bliwa Livförsäkrings bolagsordning ska hälften av fullmäktigeledamöterna utses genom direktval av försäkringstagarna i Bliwa Livförsäkring samt av två namngivna organisationer som anses företräda delägarnas intressen. Den andra hälften av fullmäktigeledamöterna utses av de delägare och avtalsparter som jämställs med delägare och som betalat eller förmedlat högst premie under närmast föregående räkenskapsår. Mandattiden för fullmäktiges ledamöter är två år. I enlighet med bolagsstämmans beslut ska fullmäktige bestå av 20 ledamöter. Dessa har utsetts inför bolagsstämmorna 2018 och 2019. Inför 2017-års bolagsstämma genomfördes inte något nytt val till fullmäktige.

VALBEREDNINGEN

En valberedning, som enligt bolagsordningen ska bestå av 3 ledamöter, bereder bolagsstämmans beslut i valärenden. Val av ledamöter i valberedningen sker på ordinarie bolagsstämma efter förslag från styrelsen. Mandattiden är 1 år. Valberedningen behandlar valärenden för val av fullmäktigeledamöter, styrelseledamöter och revisorer samt föreslår arvoden till styrelse och revisorer.

Styrelsen

Styrelsen är enligt föreningslagen ansvarig för bolagets organisation och förvaltning. Den beslutar bland annat om

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet.

Bliwa Livförsäkrings strategiska inriktning, behandlar frågor om finansiell rapportering och utser vd. Styrelsen ska även se till att det finns ett lämpligt internt regelverk samt löpande följa verksamheten, kapitalförvaltningen samt det ekonomiska resultatet och solvenssituationen.

År 2017 beslutade bolagsstämman att styrelsen oförändrat skulle bestå av 8 ledamöter, varav vd är en. Styrelsen utser ordförande och vice ordförande inom sig i enlighet med bolagsordningen. Styrelseledamöterna utses för en mandattid om 1 år.

ORDFÖRANDES ROLL

Styrelsens ordförande leder arbetet i styrelsen och följer, genom fortlöpande kontakter med vd, Bliwa Livförsäkrings kontinuerliga utveckling och frågor av strategisk karaktär. Ordföranden kan i övergripande frågor, efter särskilt uppdrag av styrelsen, även företräda bolaget.

ERSÄTTNINGSGRUPP BEHANDLAR ERSÄTTNINGSGRÅGOR

Ersättningsfrågor behandlas av ett ersättningsutskott som är ett organ inom styrelsen som utgörs av styrelseordföranden och vice styrelseordföranden.

Ersättningen för 2017 till styrelseledamöter, andra ledande befattningshavare och övriga anställda framgår av not 42 i årsredovisningen, vilken finns på www.bliwa.se

STYRELSENS ANSVAR FÖR RISKHANTERING OCH KONTROLL AV RISKER SAMT REGELEFTERLEVNAD

Inom området riskhantering och kontroll av risker fastställer styrelsen bland annat riktlinjer för riskhantering, riktlinjer för försäkringsrisker och försäkringstekniska riktlinjer samt riktlinjer för placeringar och skuldteckning. Styrelsen har även ålagt finanskommittén att fastställa taktisk allokering samt ålagt vd att fastställa instruktioner på ett antal områden, bland annat riskhantering och incidenthantering samt försäkringstekniska beräkningsunderlag. Syftet är att säkerställa att Bliwa Livförsäkring har en god företagsstyrning innefattande god intern styrning och kontroll av verksamheten.

Regelefterlevnad är ytterligare ett viktigt område inom företagsstyrningen. Styrelsen fastställer riktlinjer för regelefterlevnad, vilka syftar till att säkerställa att Bliwa Livförsäkring följer för rörelsen tillämpliga lagar, förordningar, föreskrifter, allmänna råd och internt regelverk.

Både compliance- och riskfunktionen rapporterar minst årligen till styrelsen om förändringar av väsentliga risker respektive förändringar och efterlevnad av de regelverk som Finansinspektionen utövar tillsyn över. Även aktuariefunktionen rapporterar minst årligen till styrelsen, främst i frågor rörande försäkringstekniska beräkningar. Styrelsen utvärderar årligen funktionernas arbete.

Inom ramen för styrning och kontroll av verksamheten fastställer styrelsen årligen riktlinjer med arbetsordning för sitt eget arbete samt arbetet inom finanskommittén, revisionsutskottet och instruktion för vd:s arbete.

Styrelsens sammansättning och arbete

STYRELSENS LEDAMÖTER

Enligt försäkringsrörelselagen ska mer än hälften av styrelseledamöterna för ett ömsesidigt försäkringsföretag vara oberoende i enlighet med definitionen i försäkringsrörelselagen som framgår av avsnitt Regelverket.

Styrelsen har under 2017 bestått av 8 ledamöter inklusive vd, varav 6, inklusive ordföranden, är oberoende. Vid 2017 års stämma omvaldes samtliga av styrelsens ledamöter för en mandattid av ett år, det vill säga till och med bolagsstämman 2018. Styrelsen har därmed sedan bolagsstämman 2017 bestått av Bengt-Åke Fagerman, Björn C Andersson, Per Hedelin, Mats Höglund, Maritha Lindberg, Michael Runnako, Karin Apelman samt vd Kristina Enggård. Styrelsen har utsett Mats Höglund till ordförande och Per Hedelin till vice ordförande.

Nedan följer information om styrelseledamöternas utbildning, arbetslivserfarenhet samt andra styrelseuppdrag.

MATS HÖGLUND, ORDFÖRANDE

Tidigare erfarenheter: 30 års erfarenhet av olika ledande befattningar inom liv- och skadeförsäkringsbolag.

Utbildning: Pol mag.

Andra styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Paydrive AB. Styrelseledamot i KM Höglund Konsult & förvaltning AB. Styrelsesuppleant i Aktium AB samt Bar och restaurangkonsult i Norr AB.

PER HEDELIN, VICE ORDFÖRANDE OCH VD FÖR LEDARNA

Tidigare erfarenheter: Mångårig erfarenhet av att driva och utveckla tjänsteverksamhet i näringsliv och organisation.

Utbildning: Kommunikation, informationsteknik, statistik, ekonomi och ledarskap.

Andra styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Ledarna Chefsservice LCS AB, Intermezzon AB och M Gruppen Svenska Managementgruppen AB. Styrelseledamot i PRI Pensionsgaranti ömsesidigt, PRI Ideell Förening och Alecta Pensionsförsäkring ömsesidigt.

KRISTINA ENSGÅRD, LEDAMOT OCH VD

Tidigare erfarenheter: 14 år i olika ledande befattningar inom Siriuskoncernen. Styrelseuppdrag inom olika branscher.

Utbildning: Civilekonomexamen, Stockholms universitet

Andra styrelseuppdrag: Styrelseledamot i SPP Fonder AB, Försäkringsbolaget Pri Pensionsgaranti, ömsesidigt och Chef Stockholm AB

BENGT-ÅKE FAGERMAN, LEDAMOT

Tidigare erfarenheter: Sedan början på 1980-talet haft ledande befattningar inom de flesta delar av Skandiakoncernen såsom marknadschef, affärsområdeschef, produktchef, VD. Förtroendeuppdrag inom försäkringsbranschen samt närings- och föreningslivet i stort.

Utbildning: Civilekonomexamen, Stockholms universitet.

Andra styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Svensk Försäkring och FAO. Styrelseledamot i Erika Försäkring, Wassum Värdepappersaktiebolag, Svenskt Näringsliv och AFA Trygghetsförsäkring. International adviser Nordic Insurance Consolidation Group (NICG)

BJÖRN C ANDERSSON, LEDAMOT

Tidigare erfarenheter: Vice vd i Handelsbanken (1989-2006). Chef för Handelsbanken Markets och chef för Handelsbanken Asset Management. Styrelseordförande i Handelsbanken Liv AB (1998-2006) samt SPP Liv AB (2002-2006).

Utbildning: Ekon. Lic (1985) Handelshögskolan i Stockholm. Master of Science (1974), Carnegie-Mellon University, USA.

Andra styrelseuppdrag: Styrelseledamot i SPP Fonder AB.

MARITHA LINDBERG, LEDAMOT SAMT VD OCH STYRELSELEDAMOT I AI PENSION, FÖRSÄKRINGSFÖRENING

Tidigare erfarenheter: 15 års erfarenhet som förhandlare på Sveriges Arkitekter och Civilekonomerna, styrelseledamot och ordförande i AI Pension, försäkringsförening.

Utbildning: Socionom med personalvetarinriktning, Stockholms Universitet. Kurs i finansiell ekonomi, Handelshögskolan. Certifierad placeringsrådgivare, IFU.

Andra styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Bliwa Skadeförsäkring AB.

MICHAEL RUNNAKKO, LEDAMOT

Tidigare erfarenheter: Försäkrings- och bolagsjurist SPP Konsult AB (1986-1990). Skattejurist Price Waterhouse (1991-1994). Försäkrings- och skattejurist Trygg-Hansa (1994-1998). Globalt pensionsansvarig AstraZeneca (1998-2003). Globalt ansvarig lön, incitamentsprogram och pensioner SCA (2003-2008). Vice President Compensations & Benefits, European Industrial Relations TeliaSonera AB (2008-2012).

Utbildning: Jur kand (1982), Stockholms universitet. Tingstjänstgöring 1986, Stockholm.

Andra styrelseuppdrag: Styrelseordförande i PRI Ideell Förening. Styrelseledamot i Svenska Pensionsstiftelsers Förening (SPFA).

KARIN APELMAN, LEDAMOT

Tidigare erfarenheter: Generaldirektör (2007-2016) och styrelseledamot (2002-2016) i EKN, Styrelseledamot i AB Svensk Exportkredit. Finans- och ekonomidirektör på Luftfartsverket. Ledande positioner i SAAB Aircraft Leasing och SAS. Styrelseledamot i kreditförsäkringsföreningen samt Kåpan Pensioner.

Utbildning: Civilekonomexamen (1986) Handelshögskolan i Stockholm. Advanced & Very Advanced Management Program (1999-2000 och 2003), Handelshögskolan Stockholm.

Andra styrelseuppdrag: Vice ordförande i Svenska Kraftnät. Styrelseledamot i Handelsbanken, Swedavia AB och STINT (Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning).

STYRELSENS ARBETE

Under 2017 har styrelsen haft 9 protokollförda sammanträden, varav 6 har ägt rum i Bliwa Livförsäkrings lokaler. Styrelsen har bland annat behandlat löpande ärenden såsom affärs- och kapitalförvaltningsverksamheten, beslutat om riktlinjer för verksamheten, fastställt strategisk inriktning och mål samt särskilt diskuterat och behandlat frågor om eventuella intressekonflikter och jäv inom styrelsen samt frågor kring strategiskt utvecklingsarbete. Styrelsen har även utvärderat såväl sitt eget, vd:s och de centrala funktionernas arbete. Styrelsen har under året haft ett fördjupningsseminarium på annan ort där man särskilt fördjupade sig i Bliwas strategier samt ORSA (egen risk och solvensbedömning).

Översikt över ledamöternas närvaro vid styrelsens sammanträden under 2017 samt tidpunkt för inval av respektive ledamot.

Namn	Antal sammanträden	Invald	Avgick
Bengt-Åke Fagerman	9	Juni 2016	
Björn C. Andersson	8	Juni 2008	
Karin Apelman	9	Juni 2014	
Kristina Ensgård (vd)	9	Mars 2003	
Maritha Lindberg	9	Juni 2010	
Mats Höglund (ordf.)	9	Maj 2005	
Michael Runnako	8	Juni 2011	
Per Hedelin (vice ordf.)	8	Juni 2011	
Bengt-Åke Fagerman	9	Juni 2016	

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN

Vd ansvarar för att sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. Vd beslutar även om styrdokument för verksamheten i form av instruktioner. Kristina Ensgård har varit vd i Bliwa Livförsäkring sedan år 2003. Vd är även styrelseledamot i Bliwa Livförsäkring. Information om vd:s utbildning, arbetslivserfarenhet samt andra väsentliga uppdrag framgår ovan.

INTERNREVISOR

Styrelsen utser en internrevisionsfunktion som oberoende granskar och utvärderar bolagets företagsstyrning. Syftet är att tillgodose såväl externa som interna krav på oberoende granskning och utvärdering samt att utifrån det lämna förslag till förbättringar. För 2017 har styrelsen utsett Ernst & Young AB till nya internrevisorer. För verksamhetsåret 2017 har styrelsen godkänt granskningsplanen för internrevisionen och tagit del av deras årsrapport.

EXTERNREVISOR

Bolagsstämman har utsett PwC till revisionsbolag fram till och med 2018 års ordinarie bolagsstämma. Valet av revisor har skett efter förslag från valberedningen. Vid bolagsstämman 2018 beslutades att ge PwC fortsatt förtroende som revisionsbolag fram till och med 2019 års ordinarie bolagsstämma.

Styrelsen har beslutat att andra uppdrag än revision får läggas på Bliwa Livförsäkrings externrevisionsbolag endast efter beslut av vd. För att inte äventyra revisorns opartiskhet och självständighet har styrelsen även ålagt externrevisionen att årligen lämna en särskild rapport över vilka andra tjänster än revision som revisionsbolaget tillhandahållit under året.

UTSKOTT, KOMMITTÉ OCH NÄMND

Revisionsutskottet

Styrelsen har inom sig utsett ett revisionsutskott. Utskottet har till uppgift att verka för kvalitetssäkring av bolagets och koncernens finansiella rapportering samt tillräckligheten i internkontrollsystemet. Uppdraget omfattar därmed beredning av väsentliga redovisningsfrågor och finansiella rapporter samt samverkan med internrevisionsfunktionen och externrevisionen. Revisionsutskottet är inte ett beslutande organ, utan lämnar rekommendationer till styrelsen.

Ersättningsutskottet

Ersättningsutskottet består, om styrelsen inte beslutar annat, av styrelsens ordförande och vice ordförande. Ersättningsutskottet har till uppgift att bereda väsentliga ersättningsbeslut. Ersättningsutskottet är inte ett beslutande organ, utan lämnar rekommendationer till styrelsen.

Finanskommittén

Finanskommittén är utsedd av styrelsen i Bliwa Livförsäkring. Finanskommittén är rådgivande till vd i beredning av riktlinjerna för placeringar och skuldtäckning samt rådgivande till styrelsen avseende de beslut som enligt samma riktlinjer ska fattas av styrelsen. Finanskommittén har även mandat att fatta egna beslut i vissa ärenden, vilka anges i riktlinjerna för placeringar och skuldtäckning. Finanskommittén har även i uppdrag av styrelsen i dotterbolaget

Bliwa Skadeförsäkring AB att behandla och ta till vara frågor som rör detta bolag.